

Datum: 2026-09-25

Tid: kl. 09:00-12:00

Plats: Sammanträdesrum Gripen, Hjälpmedelscentrum, Signalistgatan 2, Vä

Ledamöter

Richard Fallqvist (L), ordförande, Region Västmanland
Björn Svartsgård (M), Region Västmanland
Kent R Petterson (SD), Region Västmanland
Ulrika Spårebo (S), Region Västmanland
Ellinor Westlund (C), Region Västmanland
Rahaf Ramdo (KD), Arboga
Niclas Bergström (S), Fagersta
Rolf Korsbäck (S), Hallstahammar
Linda Söder Jonsson (S), Kungsör
Anna Eriksson (S), Köping
Karl Karlsson (S), Norberg
Camilla Runerås (S), Sala
Roger Ingvarsson (S), Skinnskatteberg
Inge Larsson (C), Surahammar
Solveig Nilsson (S), Vice ordförande, Västerås

Ersättare

Carina Byhlin (KD), Region Västmanland
Jan Erik Jansson (M), Region Västmanland
Monica Israelsson (SD), Region Västmanland
Nelda Morosini Oelze (S), Region Västmanland
Fredrik Stockhaus (V), Region Västmanland
Martina Fransson (S), Arboga
Solfrid Libäck-Lundstedt (M), Fagersta
Håkan Freijd (M), Hallstahammar
Marita Pettersson (S), Kungsör
Niklas Jansson (S), Köping
Rasmus Fogelberg (M), Norberg
Elisabet Pettersson (C), Sala
Jonny Emtin (SD), Skinnskatteberg
Anders Rydell (S), Surahammar
David Sundén (C), Västerås

Övriga

Magnus Loman, verksamhetschef
Maria Söderkvist, hjälpmedelsstrateg
Eva Wilhelmsson, mötessekreterare
Emma Behrens , kvalitetschef Region Västmanland
Ann-Christine Andersson, sektionsledare, teknisk service
Joakim Axelsson, controller
Christina Larsson, hjälpmedelskonsulent diabeteshjälpmedel
Sanna Hermansson, hjälpmedelskonsulent medicinska behandlingshjälpmedel
Johan Jonsson, hjälpmedelstekniker medicinska behandlingshjälpmedel
Annika Nyman , controller ekonomi

1 Fastställande av föredragningslista**Förslag till beslut**

Den preliminära föredragningslistan fastställs.

2 Föregående protokoll

Anmäls att protokoll från sammanträdet 2026-05-22 justerats i föreskriven ordning.

3 Justering**Förslag till beslut**

Karl Karlsson utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

4 Nästa sammanträde**Förslag till beslut**

Nästa sammanträde ska äga rum fredagen den 27 november 2026 kl 09.00.

5 Rättelse Protokoll Hjälpmedelsnämnd 2026-05-22 § 30

HMC260001

Ärendet i korthet

Efter justering av protokoll gemensam hjälpmedelsnämnd 2026-05-22 har fel upptäckts på § 30 där felaktig partibeteckning angivits för David Sundén. Rätt partibeteckning ska vara (C). Protokollet gemensam hjälpmedelsnämnd 2026-05-22 § 30 ändras till partibeteckning (C) för David Sundén.

Förslag till beslut

Redovisat förslag till rättelse av protokollet gemensam hjälpmedelsnämnd 2026-05-22 § 30 godkänns.

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmedelscentrum
Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor
Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

6 Muntlig information**Ärendet i korthet**

· Information om MDR (Medical Device Regulation) som är EU:s förordning om medicintekniska produkter. Livslängd och risker för ökade kostnader på hjälpmedel. Emma Behrens och Ann-Christine Andersson informerar.

· Information om jämlik hjälpmedelsförskrivning, Joakim Axelsson informerar.

- Information om Införande av diabeteshjälpmedel och sensorer till patienter med diabetes typ 2 inom Primärvården. Christina Larsson informerar.
- Aktuellt om fastigheten Signalistgatan 2. Magnus Loman informerar.
- Enligt beslut på hjälpmedelsnämndens sammanträde 2026-05-22 § 30 ska löpande återrapportering ske kring uppdraget att se över prismodell och regelverk för att möta Nära vård omställningen (HMC260003). Magnus Loman återrapporterar om arbetet med att ta fram en ny prismodell och regelverk för de hjälpmedel som förskrivs inom den kommunala hemsjukvården samt vidare arbete med hur verksamhetshjälpmedel ska organiseras.
- Information om HMC-dagen för verksamheten. Maria Söderkvist informerar.
- Information om ny personal och organisation. Magnus Loman informerar.

Förslag till beslut

Informationen noteras

7 Hjälpmedelshandboken 2026 Förslag att införa regelverk för uttag av tillbehör till andningshjälpmedel CPAP
HMC260019

Ärendet i korthet

Antalet patienter som ordinerar CPAP-behandling ökar, vilket medför en större efterfrågan av tillbehör (mask och slang) och ökade kostnader över tid. För att få en hållbar hantering och kostnadskontroll av dessa förbrukningsmaterial behövs ett regelverk för begränsat uttag.

Idag har patienter obegränsad tillgång till kostnadsfria tillbehör till CPAP och kan själva beställa direkt från Hjälpmedelscentrum.

Tillverkare rekommenderar ett byte av mask en gång per halvår och för slang en gång per år för en god behandlingskvalitet. Det är en rimlig och patientsäker nivå för uttag.

Tätare byte föreslås bli ett eget ansvar.

Förslag till beslut

1. Begränsat uttag av mask och slang för vuxna patienter med CPAP-behandling vilket innebär en (1) kostnadsfri mask per halvår samt en (1) kostnadsfri slang per år.
2. Gäller från och med 2027-01-07

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmedelscentrum

Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor

Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Förslag att införa regelverk för uttag av tillbehör till andningshjälpmedel CPAP
- RiskAnalys tillbehör CPAP-2026-04-15 id 2447-1
- Omvärldsbevakning CPAP-tillbehör

8 Delårsrapport 2 2026 – Gemensamma hjälpmedelsnämnden

HMC260016

Ärendet i korthet

Magnus Loman och Annika Nyman informerar.

Förslag till beslut

Delårsrapport 2 2026 godkänns och överlämnas till huvudmännen.

Beslutsunderlag

- Delårsrapport 2 2026

9 Uppföljning Internkontrollplan för Hjälpmedelsnämnd 2026

HMC250025

Ärendet i korthet

Magnus Loman presenterar uppföljning av internkontrollplan 2026 som presenteras i delårsrapport 2.

Förslag till beslut

Uppföljning av internkontrollplan 2026 godkänns och överlämnas till huvudmännen.

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmedelscentrum
Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor
Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

10 Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning 2027

HMC260017

Ärendet i korthet

Magnus Loman informerar.

En dialog om utmaningar för Hjälpmedelscentrum har förts i Hjälpmedelsråd, Strategiskt kundråd, Tjänstemannaberedning och Hjälpmedelsnämnd under våren 2026.

Dialogen fördes med utgångsläget att inriktningen ska grundas på att mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning säkerställs och att hjälpmedel ska vara en avgörande faktor för omställningen till Nära vård. Att Hjälpmedelscentrum kan medverka till att likvärdig vård säkerställs i hela Västmanland genom ett utökat uppdrag som omfattar verksamhetshjälpmedel.

Frågeställningen som dialogen fördes utifrån var: - *Hur ska Hjälpmedelscentrum bidra till att uppnå jämlika levnadsvillkor och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning när vi formar viljeinriktningen för Hjälpmedelscentrum 2027?*

Viljeinriktningen ingår i verksamhetsplanen för 2027.

Förslag till beslut

Redovisat förslag på Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning för 2027 fastställs och överlämnas till huvudmännen.

Expedieras till

Magnus Loman verksamhetschef Hjälpmedelscentrum

Samtliga Västmanlands kommuners myndighetsbrevlådor

Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Hjälpmedelsnämndens Viljeinriktning 2027

11 Reglemente för gemensam hjälpmedelsnämnd 2027-01-01--2030-12-31
HMC260018**Ärendet i korthet**

I samband med ny mandatperiod behöver gemensamma hjälpmedelsnämndens reglemente revideras. Tillhörande samverkansavtal reviderades under 2025 och gäller tills vidare.

Reglementet har genomgått mindre revideringar avseende distansdeltagande efter ändringar i kommunallagen samt förtydligande gällande föredragande i syfte att harmoniera med skrivningar i regionens övriga reglementen.

Förslag till beslut

Hjälpmedelsnämnden rekommenderar regionen och respektive kommun att anta redovisat förslag till reglemente för den gemensamma hjälpmedelsnämnden att gälla från 2027-01-01 till 2030-12-31.

Expedieras till

Kommunernas myndighetsbrevlådor

Regionens myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Reglemente för gemensam hjälpmedelsnämnd

- Förslag - Reglemente för gemensam hjälpmedelsnämnd 2027-2030

12 Sammanträdesdagar 2027

RV260479

Ärendet i korthet

Gemensam hjälpmedelsnämnd föreslås sammanträda följande dagar 2027:

Fredagen den 26 februari kl 09.00

Fredagen den 21 maj kl 09.00

Fredagen den 24 september kl 09.00

Fredagen den 26 november kl 09.00

Förslag till beslut

Redovisat förslag till sammanträdesdagar 2027 för gemensam hjälpmedelsnämnd fastställs.

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmedelscentrum
Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor
Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

13 Anmälningar för kännedom

Förslag till beslut

Informationen noteras.

Anmälningar

- HMC260007-3 Minnesanteckningar Strategiskt kundråd 2026-09-04
- HMC260008-2 Minnesanteckningar Hjälpmedelsråd 2026-09-01

14 Övriga frågor

7

HMC260019

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Sanna Hermansson, Emelie Lundqvist, Elin Strandman
Epost: maria.soderkvist@regionvastmanland.se
Telefon: +4621175390173048

FÖRSLAG ATT INFÖRA REGELVERK FÖR UTTAG AV TILLBEHÖR TILL ANDNINGSHJÄLPMEDEL CPAP

Förslag till beslut

1. Begränsat uttag av mask och slang för vuxna patienter med CPAP-behandling vilket innebär en (1) kostnadsfri mask per halvår samt en (1) kostnadsfri slang per år.
2. Gäller från och med 2027-01-07

Ärendet i korthet

Antalet patienter som ordinerar CPAP-behandling ökar, vilket medför en större efterfrågan av tillbehör (mask och slang) och ökade kostnader över tid. För att få en hållbar hantering och kostnadskontroll av dessa förbrukningsmaterial behövs ett regelverk för begränsat uttag.

Idag har patienter obegränsad tillgång till kostnadsfria tillbehör till CPAP och kan själva beställa direkt från Hjälpmedelscentrum.

Tillverkare rekommenderar ett byte av mask en gång per halvår och för slang en gång per år för en god behandlingskvalitet. Det är en rimlig och patientsäker nivå för uttag.

Tätare byte föreslås bli ett eget ansvar.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Bakgrund

CPAP förskrivs till patienter med sömnapné. Antalet patienter som ordinerar denna behandling ökar, bland annat på grund av förbättrad diagnostik och medvetenhet, äldre befolkning samt allt fler överviktiga personer.

Idag har patienterna obegränsad tillgång till kostnadsfria utbyten av CPAP-tillbehör i Region Västmanland. Patienten kontaktar själv Hjälpmedelscentrum eller sin förskrivare för att få en ny mask och slang. Orsak till byte brukar vara att patienten upplever läckage och att tillbehören är utslitna. En vanlig anledning till att tillbehör behöver bytas tidigare än rekommenderat är att de inte har skötts om eller rengjorts enligt leverantörens anvisningar. Detta kan bero på att det är enkelt att obegränsat beställa nya tillbehör utan kostnad.

Tabell 1 Kostnad för 2025

Hjälpmedel	Antal per år	Summa kostnad på ett år (2025)
Mask/mjukdel	5158 st	4 555 955 kr
Slang	1666 st	618 678 kr

Leverantören rekommenderar bytesintervall för mask en gång per halvår samt för slang en gång per år för bibehållen behandlingskvalitet.

Sortiment

För att möta patienternas olika behov och förutsättningar finns ett stort antal olika modeller och storlekar av masker.

En mask kostar ca 700 – 1 200 kr när Hjälpmedelscentrum köper in på avtalat pris. En slang kostar ca 400 kr.

Omvärldsanalys

Flera regioner tillämpar en månadsavgift för CPAP-behandling som patienten betalar, där tillbehör ingår i begränsat antal per år. Regioner som inte har någon månadsvis patientavgift, har begränsade kostnadsfria uttag eller låter patienterna själva bekosta tillbehör.

Region Västmanland avviker genom att sakna månadsavgift och samtidigt tillåta fria uttag av tillbehör. En jämförelse med Region Dalarna visar att Region Västmanland har cirka 5 000 patienter och inköpskostnad för tillbehör på 6 miljoner kronor (2024), medan Region Dalarna har cirka 6 500 patienter och inköpskostnad på 3 miljoner kronor (2024).

Bilagor: Omvärldsbevakning samt kostnadsjämförelse Västmanland–Dalarna.

Nuvarande kriterier för tillbehör enligt Hjälpmedelshandboken

Patienten kontaktar Hjälpmedelscentrum vid trasiga och utslitna delar på tillbehör/förbrukningsartiklar för att byta ut dessa.

Förslag på nya åtstramade kriterier för tillbehör till CPAP

Patienten kontaktar Hjälpmedelscentrum vid trasiga och utslitna tillbehör för att byta ut dessa. Patienten kan kostnadsfritt få en mask per halvår och en slang per år.

Patientens ansvar:

Vid oaksamhet, exempelvis om tillbehör tappats bort, glöms kvar, skadas av husdjur eller bristfällig rengöring, behöver patienten själv köpa nya tillbehör via leverantörens webbshop eller annan återförsäljare.

Om ett tillbehör går sönder tidigare än det rekommenderade bytesintervallet trots korrekt hantering betraktas detta som ett reklamerationsärendet och patienten erhåller ny kostnadsfri ersättningsprodukt.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser**Verksamhetsmässiga konsekvenser**

Förändringen kan initialt medföra ett ökat arbete för konsulenter och tekniker på Hjälpmedelscentrum, i form av fler ärenden som kundtjänst inte direkt kan hantera samt reklamerationsärenden.

För förskrivare på Lungmottagningen kan förändringen initialt innebära ett ökat behov av kontakt med konsulenter på Hjälpmedelscentrum, fler telefonsamtal med patienter samt eventuellt fler mottagningsbesök.

Det nya regelverket väntas på sikt bidra till en mer strukturerad och behovsanpassad förskrivning av tillbehör. Det bör leda till ökad följsamhet till rekommenderade bytesintervall och därmed en mer jämlik hantering mellan patienter och regioner.

Juridiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några juridiska konsekvenser.

Administrativa konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några administrativa konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser

Begränsningen bedöms leda till minskade kostnader för Region Västmanland, genom reducerad förbrukning av CPAP-tillbehör (mask och slang).

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Begränsningen förväntas medföra minskad förbrukning och minskade avfallsmängder

Barnrättsperspektiv

Begränsningen omfattar inte barn och unga under 20 år.

Invånarperspektiv

Det nya regelverket innebär en förändring som patienterna behöver anpassa sig till. Vid behov av tätare byten än vad som ingår i begränsningen hänvisas patienten till leverantörens webbshop eller annan återförsäljare.

Begränsningen baseras på leverantörernas rekommenderade bytesintervall och bedöms inte påverka behandlingskvaliteten negativt, förutsatt att tillbehören sköts och rengörs enligt givna instruktioner.

Förslaget innebär en mer jämlik situation mellan patienter.

Bilaga: Riskanalys tillbehör CPAP-2026-04-15 id 2447

Uppföljning

Uppföljning ska ske regelbundet i samverkan mellan Hjälpmedelscentrum och Lungmottagningen.

Kostnadsutvecklingen (se tabell 1) kopplad till införandet av begränsningen ska följas upp under de följande tre åren.

Beslutet skickas till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmedelscentrum

Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor

Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Analys

Namn	Regelverk uttag CPAP-tillbehör
Id	2447-1
Status	Pågå
Beskrivning	Analysobjektet:Bedöma eventuella risker i samband med förslag till nytt regelverk för uttag av CPAP-tillbehör.Avgränsningar:Vi kommer att fokusera på målområde arbetsmiljö och patientsäkerhet. Deltagare: Medarbetare från både Lungmottagningen och Hjälpmedelscentrum är inbjudna. Även facklig representant är inbjuden.
Typ	Riskanalys
Märkningar	
Beställare	Magnus Loman
Organisationstillhörighet	Område Medicinsk diagnostik Teknik och Farmaci
Skapad	2026-03-26 13:24:56
Skapad av	Kerstin Mören
Avslutad	
Avslutad av	
Kommentar	

Deltagarlista

KALLADE DELTAGARE	ROLL	DELTAGIT
Kerstin Mören - Kommunikatör	Analysledare	Deltagit
Sanna Hermansson - Sektionsledare	Analysledare	Deltagit
Emelie Lundqvist - Hjälpmedelskonsulent	Övrig deltagare	Deltagit
Elin Strandman - Hjälpmedelskonsulent	Övrig deltagare	Deltagit
Christina Larsson - Hjälpmedelskonsulent	Facklig representant, Vårdförbundet	Deltagit
Johan Johnsson - Med.tekn.ingenjör	Övrig deltagare	Deltagit
Anna Gardeblad - Undersköterska	Övrig deltagare	Deltagit
Emma Flodin - Sjuksköterska	Övrig deltagare	Deltagit
Leila Usoyan - Enhetschef	Övrig deltagare	Deltagit
Helena Dahlberg - Enhetschef	Övrig deltagare	Ej deltagit
Anna Nygren - Sjuksköterska	Övrig deltagare	Deltagit
Magnus Loman - Verksamhetschef	Beställare	Ej deltagit

Risker

1 - Missnöjda patienter

Patienten är van att kunna hämta ut mer ofta

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Förtroende	4	2		8	
Arbetsmiljö	4	1		4	

Åtgärder

Åtgärd: Informera patienter via e-tjänst på 1177 samt på annat sätt för dem som inte är anslutna. Vilka ramar finns. Var tydlig med informationen så att den blir lätt att förstå. Skicka ut till några i taget, ex 250 patienter. Tydliggöra i e-tjänsten Beställa tillbehör på 1177 vad som gäller för mask, ev lägga till någon ruta

Ansvarig: Sanna Hermansson

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Information, tex affisch, väntrums-TV, på HMC, tex i kundtjänst.

Ansvarig: Sanna Hermansson

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Talmanus/budskap som kan användas internt.

Ansvarig: Sanna Hermansson

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Information på 1177.se (både hjälpmedel och lungan)

Ansvarig: Sanna Hermansson

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Lägga till information i lånevillkorstexten.

Ansvarig: Sanna Hermansson

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

2 - Fler reklamationsärenden, mycket administrationstid för konsulenterna

Vid byte i förtid behöver vi reklamera till leverantör

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	4	1		4	

Åtgärder

Åtgärd: Utse en person som är mer ansvarig för maskerna och följer upp reklamationerna mer noggrant. Tät dialog mellan verksamheterna.

Ansvarig: Emelie Lundqvist

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Fler masker reklameras, inte bara de som är trasiga, även de som upplevs som slappare efter några månader

Ansvarig: Emelie Lundqvist

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

3 - Patienter hamnar mellan stolarna

Patienten bollas fram och tillbaka mellan HMC, lungmottagningen och egenköp

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Patientsäkerhet	3	2		6	
Förtroende	3	2		6	

Åtgärder

Åtgärd: Tydliga riktlinjer för egenköp, viktigt att vi gör lika på HMC och lugmottagningen. Bland annat hur man gör vid retur.

Ansvarig: Sanna Hermansson

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

4 - Mer arbete för kundtjänst att "argumentera" med patienten. Svårt för kundtjänst att säga bestämt nej om patienten är "besvärlig"

Osäkerhet i kundtjänst om regelverket, tex apparat. Patienten hävdar tex att man fått tidigare.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	4	1		4	

Åtgärder

Åtgärd: Lämna över ärendet till konsulent direkt. HMK har ett tydligt regelverk att följa.

Ansvarig: Elin Strandman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

5 - Mer arbete för konsulent när kundtjänst behöver lämna över ärende

Kundtjänst kommer inte kunna ta alla "besvärliga" kunder, behöver kunna lämna över till de som har bättre koll på vilka apparater som regelverket gäller.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	4	2		8	

Åtgärder

Åtgärd: Ta fram tydliga riktlinjer att luta sig mot.

Ansvarig: Sanna Hermansson

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

6 - Mer arbete för lungmott om konsulent hänvisar patienten dit för "undantag" alt när konsulent behöver hänvisa vidare

Kundtjänst känner osäkerhet vid "besvärliga" patienter och hänvisar till lungmottagningen för "undantag"? Konsulent behöver lämna över ärende till lungmottagningen tex vid upplevt läckage

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	4	2		8	

Åtgärder

Åtgärd: Följa riktlinjerna som tas fram.

Ansvarig: Anna Nygren

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder**7 - Fler aktiviteter till tekniker**

Patienten vill ha kontroll av apparat, tex istället för att köpa ny mask

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	4	2		8	

Åtgärder

Åtgärd: Följs upp av tekniker på HMC.

Ansvarig: Kent Beckman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder**8 - Sämre behandlingsresultat**

Alla har inte samma möjligheter att köpa, tex socioekonomiskt utsatta personer

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Patientsäkerhet	2	2		4	

Åtgärder

Åtgärd: Informera patienterna. Värdera behandlingen i enskilda fall.

Ansvarig: Anna Nygren

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder**9 - Hantering av reklationsförfarande mot patient**

Lämna ut nytt till patienten innan svar från leverantör?

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Patientsäkerhet	4	3		12	
Förtroende	4	2		8	

Åtgärder

Åtgärd: Lämna ut ny mask under reklamations tiden

Ansvarig: Emelie Lundqvist

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

10 - Riktlinje för tidsgräns, plus/minus?

Varning i Sesam gäller (5,5 mån för mask, 11,5 mån för slang o vattenbehållare). Vem kan forcera spärren?

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Förtroende	3	2		6	

Åtgärder

Åtgärd: Ange tidsspann i riktlinjen, 2 veckor +/- Förskrivare på lungmottagningen beslutar om spärren ska överskridas. HMK lägger in tidsspann på aktuella artiklar i Sesam

Ansvarig: Elin Strandman

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Tydlig information till patienterna.

Ansvarig: Sanna Hermansson

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Undersöka om det är möjligt med försäljning av tillbehör på HMC

Ansvarig: Sanna Hermansson

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

11 - Otydligt kring ev undantag, tex vilka patienter/apparater

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Patientsäkerhet	3	2		6	
Arbetsmiljö	3	1		3	

Åtgärder

Åtgärd: Ska framgå tydligt i riktlinjen som tas fram samt i underlaget till kundtjänst.

Ansvarig: Elin Strandman

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Lägg en kommentar tex i journalen för patienter som har CPAP för annat än sömnapné (EDAC, lätt hypoventilerade)

Ansvarig: Anna Nygren

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

12 - Hämtar ut tillbehör utan egentligt behov, eftersom man "har rätt till", risk för ökad kostnad

Patient vill utnyttja sin "rätt till hjm" Patienten beställer mer regelbundet, komplett mask istället för delar

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	2	1		2	
Miljö	3	1		3	
Ekonomi	3	2		6	

Åtgärder

Åtgärd: Tydligt vid kontakt med kundtjänst om utrustningen är trasig eller kan fortsätta användas.

Ansvarig: Elin Strandman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

13 - Patient önskar byte trots att man inte har rätt till det

"Inte mitt fel att det gått sönder", tex platt slang pga legat på den, hunden bitit sönder mm

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Patientsäkerhet	2	2		4	
Arbetsmiljö	2	2		4	

Åtgärder

Åtgärd: Tydliga riktlinjer, kan bli aktuellt med egenköp

Ansvarig: Elin Strandman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder**14 - Patienter kommer oanmälda till lungmottagningen**

Patienter provar om man får nej från HMC

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Förtroende	3	2		6	
Arbetsmiljö	3	2		6	
Ekonomi	3	2		6	

Åtgärder

Åtgärd: Gemensamma och tydliga riktlinjer som ska följas.

Ansvarig: Anna Gardeblad

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder**15 - Avbruten behandling**

Pga att man inte får nya tillbehör innan tidsgränsen är uppnådd

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	2	3		6	
Patientsäkerhet	2	2		4	

Åtgärder

Åtgärd: Bedömning från lungmottagningen

Ansvarig: Anna Nygren

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder**16 - Omstart av behandlingen**

Efter ett uppehåll av olika skäl

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	1	1		1	
Ekonomi	2	2		4	

Åtgärder

Åtgärd: Bedömning från lungmottagningen, kan bli aktuellt med nytt besök på mottagningen

Ansvarig: Anna Nygren

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder**17 - Risk att patienten köper tillbehör av sämre kvalitet eller inte CE-märkt****Bedömning av risk****Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Patientsäkerhet	2	2		4	

Åtgärder

Åtgärd: Information till patienten om vad regionen rekommenderar

Ansvarig: Anna Gardeblad

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

18 - Patienten har flera olika maskmodeller förskrivna

Vill hämta ut nytt tillbehör av flera olika förskrivna innan 6 månader

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	3	1		3	
Miljö	2	1		2	
Ekonomi	3	2		6	

Åtgärder

Åtgärd: Tydlighet i riktlinjen som tas fram, en mask per halvår

Ansvarig: Sanna Hermansson

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

Omvärldsbevakning CPAP-behandling

Frågeställning

Mail med frågeställning som skickats till kollegor i andra regioner:

I Region Västmanland är det i dagsläget kostnadsfritt som patient att ha CPAP-behandling, bortsett från en startavgift på 500kr när man startar behandlingen. Patienten får alltså låna CPAP (eller autobilevel) gratis och de får kostnadsfritt hämta ut tillbehör (mask, slang, befuktare osv) via Hjälpmedelscentrum så ofta de behöver. Det vi har märkt är att detta ibland utnyttjas och vissa hämtar ut nya tillbehör ofta eftersom det ändå inte kostar dem något. Vi funderar därför på om det är dags att börja begränsa dessa fria uttag (kanske 2 mask/år osv) och/eller införa någon form av kostnad för patienterna. Vad vi vet så är Västmanland en av få regioner där det inte kostar något och det är helt fria uttag av tillbehör.

Vi tänkte därför göra en liten omvärldsbevakning och höra hur andra regioner gör med kostnader och begränsning av masker, slangar etc. för CPAP-behandling. Vad har ni för regler i Region XX? Om det kostar något, är det då bara för CPAP-området eller är det en kostnad även för andra andningsområden (syrgas etc.)?

Svar

Sörmland

I Sörmland betalar patienterna 100kr/månaden för sin CPAP-maskin och sen kan de beställa 1-2 masker per år samt 1 slang och befuktare per år. Sen är det såklart vissa patienter som beställer mer än det och vissa mindre. Vi tar inte i dagsläget ut någon kostnad om de beställer fler.

Patientavgift om 100kr/månad gäller endast för patienter med APAP och autobilevel. De patienter som får sin utrustning förskrivna via lungkliniken, ex. enkel och avancerad bilevel, ventilator och syrgas, betalar ingen patientavgift.

Eventuellt kommer vi höja avgiften då den inte är justerad på flera år. Vi har också haft diskussioner kring kostnad för masker, slangar mm om det är så att de överstiger 1–2 per år, men det är som sagt bara lösa diskussioner.

Stockholm

I Stockholm betalar patienterna en egenavgift för CPAP (100 kr/månad). Patienterna får sin första mask gratis och sedan får de bekosta ny mask, mjukdel och huvudband själva vartefter

det slits. Önskar de en annan maskmodell så får de även bekosta den själva. Vi har för närvarande försäljning av masker hos oss på MAH.

Service, reservdelar och tillbehör (inkl. slang) till CPAP-behandlingen bekostas av regionen, man kan säga att det ingår i egenavgiften. Patienter i behov av mer avancerade ventilatorer betalar ingen egenavgift och masker bekostas av regionen. När maskerna betalas av regionen ser vi också att förbrukningen kan bli hög. Som standard tillåter vi ca 2 masker per år eftersom garantin ofta ligger däromkring, vi kallar det normalförbrukning. Efterfrågas masker utöver normalförbrukning hänvisar vi patienten till förskrivaren som kontaktar MAH för att medicinskt motivera eventuellt behov av ökad maskförbrukning varpå vi kan godkänna ytterligare masker.

Hjälpmedelscentrum
Sanna Hermansson,
Elin Strandman,
Emelie Lundqvist

2026-08-20

Bilaga 3

Dessa avgifter och kostnader för tillbehör gäller endast APAP och autoBilevel. Avancerad bilevel, ventilator och syrgas får allt utan kostnad. Allt är gratis för patienter under 18 år.

Dalarna

I Dalarna betalar patienterna en hjälpmedelsavgift (engångs) på 250kr vid nyförskrivning eller vid maskinbyte. Alla tillbehör får patienterna köpa själv till ett subventionerat pris enligt nedan (förutom den första masken som är gratis och erhålls i samband med att man provar ut sin APAP-utrustning):

Aktuella priser:

- Komplet mask – subventionerat pris 500kr (max 1 gång/år)
- Mjukdel – subventionerat pris 300kr (max 1 gång/år)
- Huvudband: 100kr
- Slang: 100kr
- Vattenbehållare: 100kr

Vi vet att från sömnlaboratoriets sida finns en önskan att höja egenavgifterna då de varit samma sedan år 2010.

Blekinge

I Blekinge betalar patienterna 500 kr vid utprovning och får då ett komplett set för behandling och då ingår en mask. Behöver patienten byta mask under de första veckorna görs detta och patienten betalar inte. När patienten sedan bestämt sig står denne för mask, slang, filter och befuktare själv.

Patienterna beställer själva tillbehör på nätet/via leverantörernas webshopar. Men alla kan inte det där med att beställa på nätet så då kan de köpa via oss.

Patienter som behandlas med ventilator eller syrgas betalar inte mer än för besöken på sjukhus eller hembesök.

En liten gråzon hos oss blir de som har en sömnapné men fått byta över till ventilator, de får då tillbehör gratis. Detta för att vår kundtjänst inte har koll på vilken diagnos patienten har. Vi har därför satt CPAP-kostnad på patient och ventilator-kostnad på kliniken för att göra det lätt för dem.

VGR

I VGR kan patienten få ny mask max 2 gånger per år. Undantag kan ske om förskrivaren bedömer att speciella behov finns. Ingen avgift för patienterna.

Halland

Patienten betalar 100kr/månad. Då ingår byte av mask, slang och filter var 10:onde månad.

8

HMC260016

Delårsrapport 2 2026

Hjälpmedelscentrum

Diarienummer: HMC260016

Inledning

Året i korthet

Verksamheten har haft ett stort behov av investeringar, vilket har medfört en hög belastning på investeringsbudgeten. Prognosen visar att tillgängliga investeringsmedel inte kommer att vara tillräckliga för att möta samtliga behov under året.

Arbetsmiljön är fortsatt god och verksamheten har kunnat rekrytera nya medarbetare för att möta den ökade efterfrågan av hjälpmedel samt efter pensionsavgångar.

Genom ett målmedvetet arbete med digitalisering och effektivisering av våra processer har vi lyckats möta den ökade volymen av hjälpmedel och att upprätthålla en hög kvalitet i verksamheten.

Framtid och utmaningar

Dialogen kring framtida lokallösning fortsätter. Frågan om ett eventuellt fastighetsköp eller en framtida flytt behöver få en långsiktig lösning för en stabil förutsättning för verksamhetens fortsatta utveckling.

Efterfrågan på hjälpmedel i länet fortsätter att öka, vilket innebär att verksamheten behöver anpassas för att möta ett växande behov. Under kommande år behöver vi därför se över vår organisation, våra arbetssätt och hur vi på bästa sätt kan möta den ökade efterfrågan. Samtidigt behöver vi utreda och planera för den nya verksamhet som vi fått i uppdrag att etablera, vilket ställer krav på både resurser och strategisk utveckling.

Delårsrapport

Perioden i siffror

Sjukfrånvaro, ack 3,2 %

Förändring årsarbetare utifrån arbetad tid +2

Ekonomiskt resultat till och med augusti uppgår
till +5,8 mnkr

Årsprognos ekonomiskt resultat +0,9 mnkr

Aktuell bruttokostnadsutveckling +8 %,
varav hjälpmedel +5 %

Antal beställningar +3,4 % jämfört med 2025

Andel arbetsorder för teknik (AU och FU) +2,2 %
jämfört med 2025

Andel konsulentremisser utprovning +6,5%
jämfört med 2025

Värt att notera

- Låg sjukfrånvaro
- Bra ekonomiskt resultat
- Hög belastning för konsulenterna gällande utprovning

Måluppfyllelse

Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet

Status

Hjälpmedelscentrum ska se över om samarbeten kan skapas, t ex med kommuner, för att optimera arbetet kring hjälpmedel.

Positiv

Nöjda och trygga invånare

Status

Hjälpmedelscentrum ska fortsätta tillgängliggöra medicintekniska hjälpmedel utifrån grunduppdraget inom rörelsehinder, inkontinens, kommunikation och kognition samt medicinska behandlingshjälpmedel som stödjer den enskilda patienten och bidrar till ökad aktivitet, delaktighet och självständighet.

Positiv

Engagerade medarbetare med rätt kompetens

Status

Hjälpmedelscentrum ska fortsätta ge medarbetare kompetensutveckling och även genomföra utbildningar i Utvecklande medarbetarskap
Hjälpmedelscentrum ska fortsätta arbetet med att digitalisera arbetssätt i verksamheten och hitta processer som skapar en bättre arbetsmiljö och friskfaktorer.

Positiv

Positiv

Ekonomi i balans

Status

Hjälpmedelscentrum ska fortsätta utveckla sina arbetssätt via digitalisering för att möta omställningen till nära vård.
Hjälpmedelscentrum ska se över vilka hjälpmedel som ska vara förskrivningsbara i Västmanland samt se över kriterier/regelverk för dessa hjälpmedel.

Positiv

Nöjda och trygga invånare

Indikator	Utfall 2025	Mål 2026	Utfall 2026	Trend	Kommentar
Andel patienter som erbjudits tid för utprovning inom 15 arbetsdagar	77,8%	80%	69,7%	Negativ	Den negativa trenden har berott på ett högt inflöde och i kombination med frånvaro i gruppen. Det har lett till svårigheter att erbjuda tider inom 3 veckor. Inflödet av utprovningsärenden har ökat med 6,5 % för delår 2 2026 jämfört med samma period 2025.
Andel reparationer inom 5 arbetsdagar	83,4%	88%	89,8%	Positiv	Utfallet är positivt och ligger över målet. Visar på att effektiviseringar börjar ge effekt
Andel besvarade samtal i kundtjänst	99,4%	96%	99,5%	Positiv	Fortsatt hög tillgänglighet samtidigt som ärenden i 1177 ökar
Andel leveranser planerad leveransdag	92,7%	95%	93,1%	Positiv	Vi ligger precis under målet men trenden är positiv och på väg upp.
Upplevd nöjdhet och delaktighet hos patient	-	>90%		Oförändrad	Nationell enkätundersökning under hösten.

Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet

Indikator	Utfall 2025	Mål 2026	Utfall 2026	Trend	Kommentar
Ökning av antal ärenden via 1177.se	11%	öka 10%	12%	Positiv	Ärenden via 1177.se fortsätter att öka.

Engagerade medarbetare med rätt kompetens

Indikator	Utfall 2025	Mål 2026	Utfall 2026	Trend	Kommentar
Akkumulerad sjukfrånvaro	5,1%	6%	3,2%	Positiv	Väldigt låg sjukfrånvaro totalt i verksamheten
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	-	Behålla	-		
Antal rehabiliteringsärenden	10		4	Positiv	Lägre än 2025
Antal arbetsmiljöavvikelser totalt	1		5		
Antal specifika arbetsmiljöavvikelser (stickskador, hot/våld)	0	-	0		

Ekonomi i balans

Indikator	Utfall 2025	Mål 2026	Utfall 2026	Trend	Kommentar
Ekonomiskt resultat	8,1 mnkr	0,0	5,8 mnkr	Positiv	Ack utfall augusti
Andel körda mil/individmärkt hjälpmedelsvolym	0,40	0,5	0,38	Positiv	En mindre intensiv sommar innebar kortare körsträcka för perioden
Uthyrningsgrad, mäts via andel hjälpmedel hos kund	92,4%	90%	92,6%	Positiv	Ökar långsamt, närmar sig optimal nivå.

Aktiviteter

Nr	Aktiviteter	Tidplan	Ansvarig	Status	Kommentar
	Undersöka förutsättningarna kring informationsinsatser via sociala medier	Q2	Kerstin M	Planenligt	Rebranda en film från Region Sörmland vilket innebär en kostnad. Dialog med Kommunikationsenheten för att finna en lösning. Arbete pågår gällande uthopp i 1177 och hjälpmedelslista. Arbetet med <i>Ingen kontakt vid leverans</i> är i startgroparna. Rätt kontaktuppgifter i 1177 krävs.
	Utveckla och se över möjligheter till hur vi arbetar med 1177.se och e-tjänster i verksamheten	Q2	Johan E	Planenligt	Fortsätta titta på digital bruksanvisning i 1177, hur kan vi lösa det via teknisk lösning. Vidare dialog med Inera. Det finns flera utmaningar framåt gällande hjälpmedel.
	Starta workshops och dialoger med våra kunder utifrån vilka samarbeten som vi kan utveckla tillsammans	Q4	Magnus L	Planenligt	Genom workshops och dialoger kan vi finna de utmanade områdena som kräver större samverkan tillsammans. Dialog påbörjas i Strategiskt kundråd i september.
	Minska kostnaderna för inkontinenshjälpmedel	Q4	Magnus L	Planenligt	Inkontinenssamordnaren utreder under 2026 hur vi kan minska kostnaderna för inkontinenshjälpmedel. Dialog pågår med både primärvården och kommuner.
	Se över Hjälpmedelscentrums regelverk och kriterier utifrån det ekonomiska perspektivet och ta fram förslag och konsekvenser	Q3	Magnus L	Planenligt	En extern genomlysning av verksamheten har gjorts, och efter genomgång av rapporten i nämnden så fick verksamhetschefen i uppdrag att ta fram förslag på en ny enhet på HMC som handhar verksamhetshjälpmedel. Nämnden gav även i uppdrag att se över möjligheten till att ändra betalningsansvaret för hjälpmedel i hemsjukvården.
	Utveckla och skapa fler digitala processer på Hjälpmedelscentrum	Q4	Magnus L	Planenligt	Genom den digitala utveckling som gjorts har vi kunnat förstärka med en ny digital utvecklare utan att utöka antal medarbetare.
	Ta fram förslag för att begränsa uttag av tillbehör till andningshjälpmedel	Q3	Magnus L	Planenligt	Region Västmanland har idag fria uttag av tillbehör till andningshjälpmedel, vi har tagit fram ett förslag till förändring som tas upp för beslut på Hjälpmedelsnämnden under hösten.

Aktiviteter

Nr	Aktiviteter	Tidplan	Ansvarig	Status	Kommentar
	Utreda möjligheter för att införa 3D-printning i verksamheten	Q4	Johan J	Planenligt	HMC har köpt in en 3D-printer som planeras att börja användas under 2026. Samarbete pågår nu med Region Västmanlands regulatoriska person för att sätta rutiner kring arbetet.
	Hjälpmedelscentrum ska genomföra utl	Q4	Magnus L		
	Fortsatt kompetensutveckling i Funktionsrätt	Q4	Magnus L	Planenligt	Under HMC-dagen fortsätter kompetensutvecklingen för personalen via extern föreläsare.
	Presentera resultatet av utredningen kring uppdraget som gavs under 2025 om verksamhetshjälpmedel i Västmanland	Q1	Magnus L	Planenligt	Presenterad för Hjälpmedelsnämnden den 22 maj.
	Undersöka hur Hjälpmedelscentrum som verksamhet befinner sig i förhöjd beredskap	Q4	Magnus L	Planenligt	Dialog förs med beredskapsenheten.

Produktionsdata

Produktion	Delår 2 2025	Delår 2 2026	Förändring %
Antal beställningar	34 103	35 274	3,4%
Antal returer	25 628	26 462	3,3%
Antal arbetsordrar rekonditionering	15 624	15 263	-2,3%
Antal konsulentremisser utprovning	719	766	6,5%
Antal arbetsordrar Teknik (AU och FU)	9 511	9 717	2,2%
Antal kundtjänstsamtal	15 226	13 702	-10,0%
Antal hämtordrar	14 289	14 299	0,1%

Indikator	Mål 2026	Utfall ack	Status
Ökning av antal ärenden via 1177.se	Öka 10%	12,0%	Positiv
Andel patienter som erbjudits tid för utprovning inom 15 arbetsdagar	80%	69,7%	Negativ
Andel patienter som fått reparation/service slutförd inom 5 arbetsdagar	88%	89,8%	Positiv
Andel besvarade telefonsamtal hos kundtjänst	96%	99,5%	Positiv
Andel leveranser på planerad leveransdag	95%	93,1%	Positiv
Andel körda mil per uthyrd individmärkt hjälpmedelsvolym (kvot)	0,5	0,38	Positiv

Produktionsdata forts.

Volym uthyrda hjälpmedel	Delår 2 2025	Delår 2 2026	Förändring %
Volym individmärkta hjälpmedel	78 558	80 906	3,0%
Volym huvudhjälpmedel	93 566	96 015	2,6%
Varav totalt regionfinansierat (individmärkt)	66 924	69 067	3,2%
Familjeläkarenheter (Vårdval)	41 558	42 194	1,5%
Vårdval Västmanland (centralt konto)	9 320	9 828	5,5%
Habiliteringscentrum	9 573	10 003	4,5%
Övriga regionenheter	6 673	7 042	5,5%
Varav totalt kommuner (individmärkt)	11 220	11 618	3,5%
Arboga	870	876	0,7%
Fagersta	531	517	-2,6%
Hallstahammar	735	755	2,7%
Kungsör	261	230	-11,9%
Köping	1 219	1 306	7,1%
Norberg	246	227	-7,7%
Sala	898	969	7,9%
Skinnskatteberg	158	172	8,9%
Surahammar	512	449	-12,3%
Västerås	5 790	6 117	5,6%

Hjälpmedel utanför sortiment och regelverk

10 ärenden utanför sortiment och regelverk har beviljats, varav 1 med delad finansieringsrisk.
1 ärende har avslagits.

Antal beviljade beslut utanför sortiment och regelverk	Kostnad kr
Manuell trehjulig rullstol som framförs med trampor, med delad finansiering	120 801
Gåstol Framerunner	Retur
Drivaggregat användarstyrt E-drive, 2 el	47 535
Modulärt sittsystem nr 3, 2 ärenden	Retur x 2
Arbetsstol nr 3	38 475
Drivaggregat, 2 el, e-motionhjul	47 535
Höj- och sänkbar hygienstol Alto	25 295
Vagn Mobibed	85 777
Arbetsstol Real, nr 3	Retur

Ekonomisk effekthemtagning

EKONOMISK EFFEKTHEMTAGNING AV AKTIVITETER, INVESTERINGS- OCH DIGITALISERINGSPROJEKT

Aktivitet/projekt	Tidplan	Beräknad effekt	Realiserad effekt	Kommentar
Lageroptimering	2026		33 tkr	
Cirkulärt flöde	2026		28 tkr	Avser dyna Contur.
Avtalstrohet	2026		1 065 tkr	

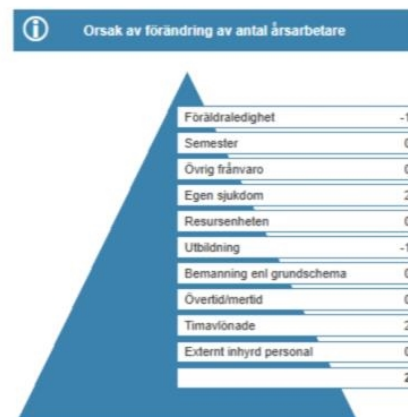
Aktiviteter utifrån anslag från Regionstyrelsen

PLANERADE AKTIVITETER UTIFRÅN ANSLAG FRÅN REGIONSTYRELSEN, MNKR

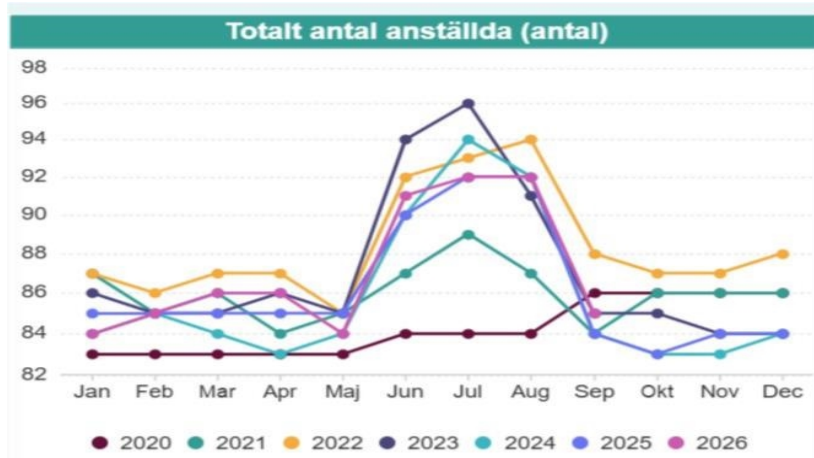
Verksamhet	Aktivitet	Beräknad kostnad	Beräknad effekt	Status	Tidplan
HMC	Genomlysning av prismodell och regelverk för att möta Nära vård omställningen	0,4		Genomförd av Sirona	
HMC	Lagerautomat Hjälpmedel	1,5		Kommer inte att genomföras 2026	

Arbetad tid och antal anställda

Arbetad tid, ack aktuell månad	2025	2026	Förändring	Förändring %
Utförd arbetstid Egen personal	75 115	78 109	2 994	3,99%
Utförd arbetstid Resursenheten	0	0	0	0,00%
Utförd arbetstid Externt inhyrd personal (utifrån kostnad)	0	0	0	0,00%
Arbetad tid inkl jour/beredskap	75 835	78 109	2 273	3,00%
Arbetad tid exkl jour/beredskap	75 835	78 109	2 273	3,00%
Antal årsarbetare utifrån arbetad tid exkl jour/beredskap	75	78	2	3,00%

Antal anställda

Kommentarer

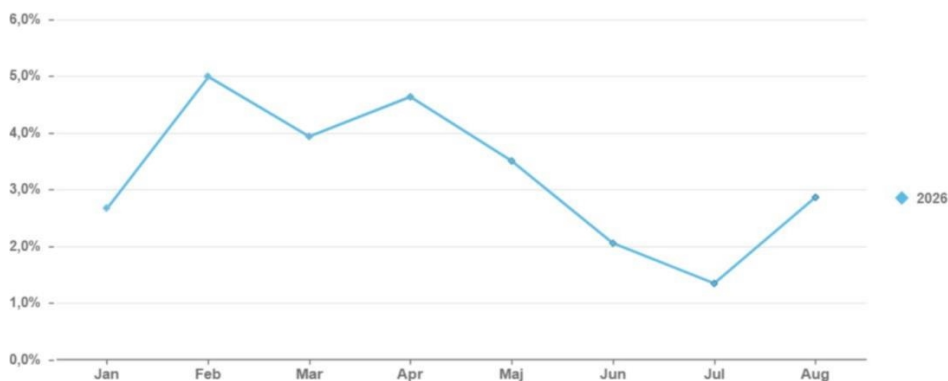
- Positivt med färre rehabärenden 2026
- Även arbetsmiljöavvikelserna är färre
- Hög nöjdhet i våra pulsmätningar
- Förändring på antal anställda efter beviljad utökning i verksamheten.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro mätt i procent

	2025	2026
Total sjukfrånvaro	5,1	3,2
Varav sjukdag 1-14	2,9	2,2
Varav sjukdag 15-90	1,5	0,4
Varav sjukdag 91-365	0,2	0,6
Varav sjukdag 366-	0,5	0
Kvinnor	6,3	4,3
Män	3,7	2,1
Anställda -29 år	2,5	1,2
Anställda 30-49 år	4,6	2,1
Anställda 50 år -	5,8	4,4

Sjukfrånvaro %, per månad

Kommentarer

- Sjukfrånvaron är totalt sett mycket lägre än förra året, vilket är glädjande.

Ekonomi

Prognostiserat resultat 887 tkr

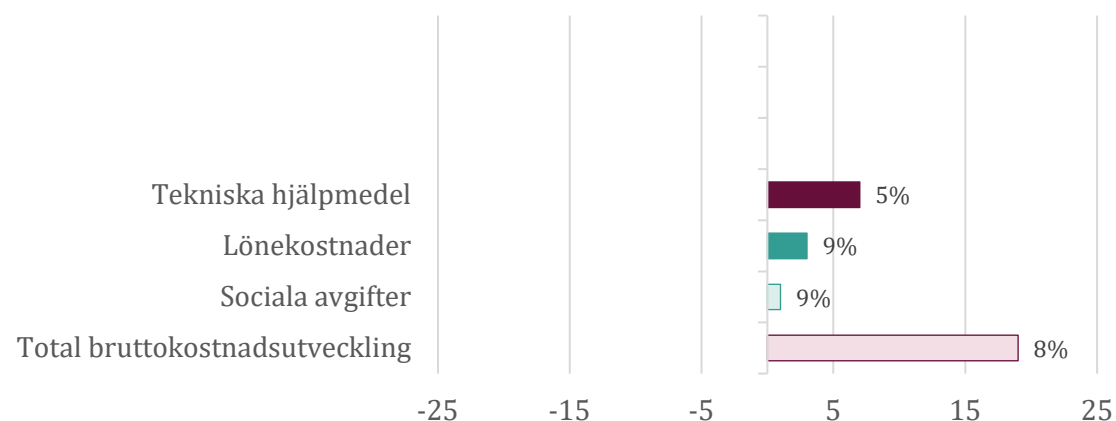
Resultaträkning (tkr)	Bokslut 2025	Budget 2026	Prognos 2026
Hyra	140 007	147 504	147 504
Återbetalning av resultat	-7 802	0	0
Försäljning	91 115	85 877	93 676
Egenavgifter	415	420	420
Servicetjänster	3 803	3 925	3 925
Inkontinenssamordning	1 198	1 235	1 235
Övriga verksamhetsintäkter	1 314	727	1 147
Summa intäkter	230 049	239 688	247 907
Personalkostnader	-52 292	-56 261	-57 109
Tekniska hjälpmedel	-107 028	-111 035	-114 035
Övriga material, varor	-248	-216	-216
Fastighetskostnader	-10 537	-10 266	-10 386
Frakt och transport	-2 084	-2 669	-2 804
Avskrivningar hjälpmedel	-39 484	-39 500	-42 200
Avskrivningar övrigt	-578	-449	-441
IT-kostnader	-5 752	-6 024	-6 101
Övriga kostnader	-7 242	-10 216	-10 426
Finansiella kostnader	-2 856	-3 052	-3 302
Summa kostnader	-228 098	-239 688	-247 020
Resultat	1 951	0	887

Värt att notera

Prognos jämfört med budget:

- Högre försäljningsintäkter beror på ökad försäljning av hjälpmedel, främst till kommunerna. Även ökad försäljning av förbrukningsmaterial inom diabetesområdet.
- Ökade personalkostnader till följd av utökning av en systemförvaltare för Sesam från juni och två chaufförer där rekrytering pågår.
- Ökade returer av gamla hjälpmedel medför ökade omkostnader för utrantering.
- Ökade avskrivningskostnader för hjälpmedel beror på ökad investeringstakt.

Kostnadsutveckling helårsprognos

Kommentarer

Prognos jämfört med utfall 2025:

- Lönekostnaderna har ökat 9 %. Utöver normal löneutveckling medför minskad sjukfrånvaro (utan vikarie) och utökat antal tjänster ökade lönekostnader.
- De sociala avgifterna har ökat med 9 % till följd av ökade lönekostnader.
- De totala hjälpmedelskostnaderna har ökat 5 %. Volymerna inom diabetesområdet fortsätter att öka samtidigt som vi har en generationsväxling av insulinpumpar. Försäljning av hjälpmedel, främst till kommunerna, ökar. Det medför ökat inköpsbehov.

Investeringar

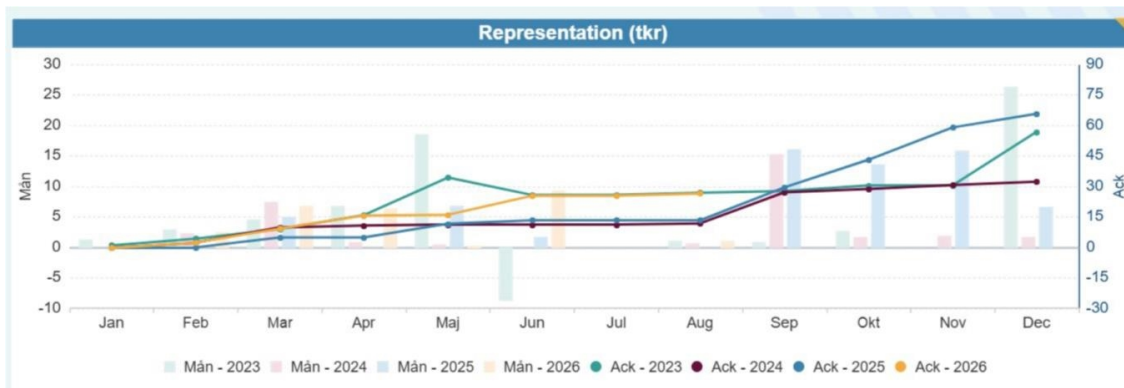
Investeringsprojekt	Belopp i tkr	Bokslut 2025	Överförda medel	Budget 2026 inkl överförda medel	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget- avvikelse
Förflyttning		16 948			13 288	19 932	
Kommunikation		6 493			5 149	7 723	
Behandling		8 929			6 723	10 084	
Insulinpumpar		3 885			3 731	5 597	
Medicinska behandlingshjälpmedel		3 605			3 353	5 029	
Övriga tekniska hjälpmedel		7 156			4 694	7 042	
Summa tekniska hjälpmedel		47 016	5 184	52 084	36 938	55 407	15 146
Bilar och transportmedel							
Övriga maskiner och inventarier		799	0	220	183	183	37
Summa övriga investeringar		799	0	220	183	183	37
Summa		47 815	5 184	52 304	37 121	55 590	15 183

Kommentarer

Prognos jämfört med bokslut 2025

- Generellt högre investeringstakt jämfört med föregående år.
- Elrullstolar beräknas öka +2,5 mnkr till följd av generationsväxling. Även manuella rullstolar +0,7 mnkr (volymökning) och gåbord 0,9 mnkr beräknas öka. Trenden är att fler och mer avancerade gåbord förskrivs.
- Klockor och kalendrar beräknas öka +0,7 mnkr, vilket främst avser volymökning.
- Avancerade andningshjälpmedel beräknas öka +1,4 mnkr, varav ventilatorer +1 mnkr och syrgasutrustningar +0,4 mnkr.
- Insulinpumpar beräknas öka +1,7 mnkr till följd av generationsskifte där gamla pumpar ersätts med nya och även en volymökning.
- Däremot beräknas rollatorer minska med 0,3 mnkr till följd av lägre volym.
- Avseende övriga investeringar har 90 stycken stolar köpts in till konferensrummet Gripen. Föregående år gjordes en ersättningsinvestering i två truckar.

Nyckeltalsuppföljning

Kommentarer

- Kostnaderna för resor och logi avser upphandlingar och utbildningar
- Representationskostnaderna
- avser främst flera pensionsavgångar.
- Generell restriktivitet råder fortsatt.

Intern kontroll regionövergripande

Granskningsområde	Berörd reglemente, policy, regler	Metod för granskningen	Resultat av granskningen	Åtgärder
Kontroll av ny lön vid förändrad anställningsform i samma uppdrag	Avtal, riktlinjer	Kontroll av avslutade tillsvidareanställningar som har följts av timanställning under perioden 2025-06-01 -- 2026-05-31	Inga medarbetare från HMC fanns med i stickprovskontrollen.	Fortsatt uppföljning nästa år.
Säkerställa att språkbedömningar i samband med rekrytering genomförs enligt gällande lagar, styrdokument och rutiner	Styrdokument och rutiner	Stickprovskontroll	Inga medarbetare från HMC fanns med i stickprovskontrollen.	Ingen åtgärd krävs.
Kontroll av beslut om bisyssla samt tidigare medarbetare som går in som konsult	Riktlinjer	Stickprovskontroll	I stickprovskontrollen fanns inte någon nyanmälld bisyssla från medarbetare inom HMC.	Fortsatt arbete med information och uppföljning.
Kontroll av om inköpen görs utifrån upphandlade eller direktupphandlade avtal	Inköbspolicy	Stickprovskontroll av om inköp som görs av annan än upphandlad leverantör görs via tillåten direktupphandling och om artiklarna som köps av upphandlade leverantörer ingår i avtalet	Följande kontogrupper har kontrollerats: Inhyrd personal, livsmedel och laboratoriematerial. Kontrollen utgår från rapport som erhålls från Inköp. Inga inköp har identifierats i valda kontogrupper och vald period.	Ingen åtgärd krävs.

Intern kontroll Hjälpmedelsnämnden

Granskningsområde	Berörd reglemente, policy, regler	Metod för granskningen	Resultat av granskningen	Åtgärder
Kontroll av att inköpen följer investeringsramen	Investeringsreglemente	Månadsvis uppföljning Proaktivt arbete kontinuerligt under 2026 så att investeringsramen inte överskrids	Vi märkte tidigt att vi troligtvis inte kommer att klara den beviljade investeringsramen och har nu flaggat för att vi kommer eventuellt behöva akutäska mer medel i år för att inte få totalstopp på hjälpmedel	Nära vårdomställningen bidrar till ökat behov av hjälpmedel, vilket medför en ökad investeringstakt. Många äldre hjälpmedel är utslitna och behöver ersättas. Dialog med våra kunder fortsätter om vikten av att följa regelverket.

10

HMC260017

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Maria Söderkvist
Epost: maria.soderkvist@regionvastmanland.se
Telefon: +4621175390

HJÄLPMEDELSNÄMNDENS VILJEINRIKTNING 2027

Förslag till beslut

Redovisat förslag på Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning för 2027 fastställs och överlämnas till huvudmännen. Viljeinriktningen ingår sedan i verksamhetsplanen för 2027.

Ärendet i korthet

En dialog om utmaningar för Hjälpmedelscentrum har förts i Hjälpmedelsråd, Strategiskt kundråd, Tjänstemannaberedning och Hjälpmedelsnämnd under våren 2026.

Dialogen fördes med utgångsläget att inriktningen ska grundas på att mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning säkerställs och att hjälpmedel ska vara en avgörande faktor för omställningen till Nära vård. Att Hjälpmedelscentrum kan medverka till att likvärdig vård säkerställs i hela Västmanland genom ett utökat uppdrag som omfattar verksamhetshjälpmedel.

Frågeställningen som dialogen fördes utifrån var: - *Hur ska Hjälpmedelscentrum bidra till att uppnå jämlika levnadsvillkor och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning när vi formar viljeinriktningen för Hjälpmedelscentrum 2027?*

Hjälpmedelscentrum har sammanställt synpunkter som framkommit och sammanställt förslag på Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning för 2027.

Föreslagen Viljeinriktning för 2027

Hjälpmedelscentrum ska vara den sammanhållande kraften för en jämlik, trygg och framtidsinriktad hjälpmedelsförsörjning där invånaren möter rätt hjälpmedel, i rätt tid och genom en sömlös samverkan mellan länets aktörer.

- Jämlikhet behöver vara en tydlig drivkraft. HMC ska bidra till att resurser och stöd fördelas på ett jämlikt sätt.
- Kunskap och dialog är nyckeln till rätt hjälpmedel i rätt tid. HMC behöver vara en aktiv kunskapsnod och samverkanspart.
- Samverkan över organisatoriska gränser måste stärkas. HMC ska vara en sammanhållande kraft i länets hjälpmedelsförsörjning.

Beslutet skickas till

Magnus Loman verksamhetschef Hjälpmedelscentrum
Samtliga Västmanlands kommuners myndighetsbrevlådor
Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

11

HMC260018

Regionkontoret, RF- och RS-sekretariat
Fredrik Alm
Epost: fredrik.alm@regionvastmanland.se
Telefon: +4621176401

TJÄNSTESKRIVELSE - REGLEMENTE FÖR GEMENSAM HJÄLPMEDELSNÄMND

Förslag till beslut

Hjälpmedelsnämnden rekommenderar regionen och respektive kommun att anta redovisat förslag till reglemente för den gemensamma hjälpmedelsnämnden att gälla från 2027-01-01 till 2030-12-31.

Ärendet i korthet

I samband med ny mandatperiod behöver gemensamma hjälpmedelsnämndens reglemente revideras. Tillhörande samverkansavtal reviderades under 2025 och gäller tills vidare.

Reglementet har genomgått mindre revideringar avseende distansdeltagande efter ändringar i kommunallagen samt förtydligande gällande föredragande i syfte att harmoniera med skrivningar i regionens övriga reglementen.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i länets kommuner
Regionfullmäktige

Reglemente för gemensam hjälpmedelsnämnd 2027-2030

1 PARTER

Region Västmanland samt kommunerna Arboga, Fagersta, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Norberg, Sala, Skinnskatteberg, Surahammar och Västerås, nedan kallat parter, har inrättat en gemensam nämnd som benämns hjälpmedelsnämnd.

Region Västmanland är värregion och hjälpmedelsnämnden ingår i Region Västmanlands organisation.

Utöver vad som följer av lag gäller detta reglemente och ett mellan de samverkande parterna ingånget samverkansavtal för hjälpmedelsnämnden.

2 UPPGIFTER

Nämnden ska ansvara för att länets invånare erbjuds en god hjälpmedelsförsörjning på lika villkor, med krav på ett effektivt och professionellt omhändertagande i rätt tid, på rätt vårdnivå och att förskrivna hjälpmedel håller utlovad funktion och teknisk prestanda.

Nämnden fullgör sitt ansvar inom ramen för gällande lagstiftning och policydokument.

Utbud och tjänster ska erbjudas för

- Daglig livsföring, med undantag nedan*
- Hjälpmedel för vård och behandling
- Inkontinenshjälpmedel.

Parterna kan via Hjälpmedelscentrum erbjudas hjälpmedel enligt ansvar 4 och skolhjälpmedel.

Utanför nämndens ansvarsområde faller*

- Ortopedtekniska hjälpmedel
- Synhjälpmedel
- Hörseltekniska hjälpmedel

Parterna har möjlighet att av Hjälpmedelscentrum köpa service av verksamhetsutrustning enligt ansvar 4 hjälpmedel.

Finansierings- och patientperspektiv

Utifrån ett finansierings- och patientperspektiv har nämnden följande uppgifter inom hjälpmedelsområdet.

1. Utarbetar mål, riktlinjer och policy för hjälpmedelsförsörjningen som föreläggs parterna för beslut.

Reglemente för gemensam hjälpmedelsnämnd 2027-2030

2. Beslutar om vilka hjälpmedel och tjänster som ska tillhandahållas.
3. Utarbetar förslag till avgifter och egenansvar som föreläggs parterna för beslut.
4. Utarbetar förslag till finansieringsprinciper och kostnadsfördelningssystem som föreläggs parterna för beslut.
5. Upprättar, efter samråd med parterna, förslag till budget vilken föreläggs regionfullmäktige för beslut. I förslaget ska budget för nämndens kansli ingå.
6. Fastställer kompetenskrav för förskrivare.
7. Fastställer Hjälpmedelshandboken som utgör ett stöd i förskrivningsprocessen.
8. Följer utvecklingen inom hjälpmedelsområdet.
9. Ansvarar för uppföljning och utvärdering av hjälpmedelsverksamheten ur ett användarperspektiv.
10. Svarar för samråd med intresseorganisationerna.
11. Svarar för allmän och riktad information.
12. Rapporterar om ekonomi, prestationer och kvalitet i enlighet med regionstyrelsens anvisningar.

Driftsansvar för Hjälpmedelscentrum

Som driftansvarig för Hjälpmedelscentrum har nämnden ansvar för följande uppgifter.

1. Ansvarar för att Hjälpmedelscentrums verksamhet drivs ekonomiskt och rationellt och med hög kvalitet.
2. Upprättar, efter samråd med parterna, ett budgetförslag för Hjälpmedelscentrum, vilket ingår i nämndens budgetförslag som föreläggs regionfullmäktige för beslut.
3. Fastställer verksamhetsplan utifrån regionens plan och hjälpmedelsnämndens viljeinriktning, vilken ska anmälas till regionfullmäktige.
4. Fastlägger prismodell för de hjälpmedel och tjänster som tillhandahålls av Hjälpmedelscentrum.
5. Svarar för upphandling och inköp av beslutat sortiment.
6. Svarar för lagerhållning och distribution av hjälpmedel.
7. Svarar för specialanpassning av hjälpmedel.
8. Svarar för service och reparation av hjälpmedel.

Reglemente för gemensam hjälpmedelsnämnd 2027-2030

9. Svarar för informations- och samordningsfunktionen för inkontinenshjälpmedel.
10. Svarar för att tillhandahålla konsulentkompetens.
11. Svarar för utbildning, information och rådgivning till förskrivare och kunder.

3 RÄTT ATT HÅLLA SIG INFORMERAD

Nämnden har rätt att själv besluta om att låta sig informeras om de frågor inom hälso- och sjukvård och socialtjänst som bedöms vara relevant för fullgörande av sitt uppdrag.

4 FÖRÄNDRING AV NÄMNDENS ANSVAR OCH BEFOGENHETER

Om nämndens ansvar och befogenheter förändras ska detta godkännas av samtliga parter fullmäktige genom ett reviderat reglemente.

5 LEDAMÖTER

Nämnden har 15 ledamöter och 15 ersättare. Regionen utser fem ledamöter och fem ersättare och kommunerna utser varsin ledamot och varsin ersättare.

6 MANDATPERIOD

Ledamöter och ersättare i nämnden väljs för fyra år, räknat från och med 1 januari året efter det år då val till fullmäktige har ägt rum i landet.

7 ORDFÖRANDE

Regionfullmäktige utser en ordförande och en vice ordförande. Ordförande ska nomineras från regionen (regionstyrelsen) och vice ordförande ska nomineras av kommunerna. Ordförande ska leda, samordna och övervaka nämndens arbete. Om varken ordförande eller vice ordförande kan närvara vid sammanträdet, utser nämnden annan ledamot att fullgöra ordförandes uppgifter vid sammanträdet.

Om ordföranden för längre tid är hindrad att fullgöra sitt uppdrag, får nämnden utse annan ledamot att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

8 PRESIDIUM

Inom nämnden utses ett presidium som förbereder ärenden till nämnden. Presidiet består av ordförande och vice ordförande samt en ledamot från regionen och en ledamot från kommunerna.

Reglemente för gemensam hjälpmedelsnämnd 2027-2030

9 NÄRVARO- OCH YTTRANDERÄTT FÖR ANNAN ÄN LEDAMOT

Ersättare har rätt att närvara och yttra sig i överläggningarna.

Ersättare från parti som inte har ordinarie ledamot i nämnden har rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde eller del därav ska en ersättare från regionen eller den kommun som valt ledamoten tjänstgöra i ledamotens ställe. En ledamot eller ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts. En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet.

Rätt att närvara vid nämndens sammanträden och att yttra sig i överläggningarna tillkommer ansvarig tjänsteperson, verksamhetschef samt hälso- och sjukvårdsdirektören eller annan på nämndens begäran.

10 ERSÄTTNING

Ersättning utgår till ledamot och ersättare enligt respektive kommuns och regionens egna bestämmelser. Nämndens sekreterare anmäler till respektive kommun och regionen vilka som varit närvarande vid sammanträdet, varefter varje part ansvarar för ersättningen.

11 TID OCH PLATS FÖR SAMMANTRÄDEN

Nämnden bestämmer tid och plats för sina sammanträden. Nämnden bör hålla minst tre sammanträden per år. Sammanträde ska även hållas när minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller ordförande finner att det behövs.

Nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. **Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att ordföranden kan säkerställa vem som deltar i sammanträdet och att den som deltar i sammanträdet kan följa sammanträdet och delta i behandlingen av ärendena.** Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast tre dagar i förväg anmäla detta till nämndsekreteraren. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

Reglemente för gemensam hjälpmedelsnämnd 2027-2030

12 KALLELSE TILL SAMMANTRÄDE

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Före varje sammanträde med hjälpmedelsnämnden ska nämndens ledamöter och ersättare få en kallelse och preliminär föredragningslista, som regel en vecka före sammanträdet. Slutlig föredragningslista fastställs vid varje sammanträdes början.

13 ANMÄLAN AV FÖRHINDER

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare, samt själv kalla in ersättare.

14 FÖREDRAGNING

Föredragning inom nämnden sker av ordföranden **eller på dennes uppdrag av någon annan**. Nämnden kan uppdra beredning och föredragning av visst ärende eller viss grupp av ärenden åt en eller flera särskilda ledamöter eller åt någon av parternas tjänstepersoner.

15 PROTOKOLL

Protokollet justeras av nämndens ordförande och en ledamot. Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Nämndens sekreterare ansvarar för att nämndens beslut delges dem som är berörda av besluten. Fullständiga protokoll delges parterna samt regionens revisorer.

Nämndens sekreterare ansvarar för att nämndens justerade protokoll anslås på respektive parts anslagstavla.

16 SEKRETERARE OCH KANSLIFUNKTION

Regionen tillhandahåller till nämnden ansvarig tjänsteperson, sekreterare och kanslifunktion. Kostnaderna fördelas mellan regionen och kommuner enligt samverkansavtal.

17 VERKSAMHETSCHEF

Verksamhetschef för Hjälpmedelscentrum utses av hälso- och sjukvårdsdirektören efter samråd med nämnden och ställs till nämndens förfogande.

Reglemente för gemensam hjälpmedelsnämnd 2027-2030

18 UNDERTECKNANDE AV HANDLINGAR

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne, vice ordförande och kontrasigneras av anställd som nämnden bestämmer.

I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

19 DELEGATION

Nämnden får uppdra åt ledamot eller ersättare eller åt grupp av ledamöter och/eller ersättare eller åt tjänsteperson att på nämndens vägnar besluta i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden, dock inte i fall som avses i kommunallagen 6 kap 38 §. Beslut som fattas på delegation ska anmälas till nämnden, som bestämmer hur det ska ske.

Nämnden fastställer en delegationsordning där det även framgår om verksamhetschef/motsvarande får rätt att vidaredelegera. Beslut som fattats på vidaredelegation ska anmälas till nämnden i den ordning nämnden bestämmer.

20 REDOVISNING AV VERKSAMHETEN

Nämnden ska varje år i en årsberättelse redovisa sin verksamhet. Årsberättelsen ska tillställas respektive parts fullmäktige under första kvartalet efter verksamhetsåret.

21 REVISION OCH ANSVARSFRIHET

Den gemensamma nämnden ska granskas av revisorer hos var och en av de samverkande parterna. Revisorerna kan samarbeta vid revisionen.

Respektive part prövar frågan om ansvarsfrihet för hela nämnden.

22 ANSVARSFRIHET

Respektive part prövar frågan om ansvarsfrihet för hela nämnden.

23 ARKIV

För vården av nämndens arkiv gäller det reglemente som regionfullmäktige fastställt.

24 INTERN REFERENS

Regionfullmäktige 2026-11-10 § xxx.
